

"Медиј у својој транспарентности по дефиницији нужно садржи дрскост", написао је посвећени теоретичар комуникације Ролан Барт у својој студији "Несагледиве границе скандала". Суптилни Барт није могао предвидети безобални простаклук медијске сцене са којом су суочени његови потомци, али га је антиципирао. Ко би за Барта уопште и помислио да је био "медијски аналитичар"?! Цитат је можда измишљен ради утехе. Но ипак постоји као запис. Културолошки и комуникацијски коначан.

Оглашавам се поводом (не)запамћеног скандала који се недавно догодио на једном српском електронском медију ("Ћирилица" на ТВ Хепи). Догађај је промовисан личним и дичним покличима безрезервног просташтва. Оних који држе до себе и себи једнаких. У подземној клоаки јавне речи.

Мрвити до последњег атома иначе опростачени публикум равно је преступу против еколошке толеранције загађења. Да ли читалац примећује одсуство имена и података? Ауторска емисија популарног и арбитрарног новинара под провокативним насловом у студио позива протагонисте чији дискурс подсећа на најмаркантнији ријалити шоу! Неотуђиви део колоквијалног просташтва са погледом на криминогено, обилује надимцима! Надимак је драж – знак условног рефлекса на мрак! Али надимак је и заштитни знак поменутог просташтва у његовом проширеном фамилијарном издању. Простаклук саме концепције оваквог медијског догађаја нити је мањи, нити занемарљивији од самог наступа. Продукт опростачености базалног метаболизма зове се фекалија, а производ простачког медијског метаболизма подразумева превод на домаћу реч.

Колико год медиј као презентација залуђивања публикума мора бити атрактиван, толико год не сме вређати укус мањинске популације од укуса која у својој кућној апотеци не поседује увек таблету против мучнине.

Докле сеже безобална граница скандала? Са слободом говора она стоји у немогућој вези као шпрах-фелер са добром дикцијом...

Скандал је реликвија о којем је најбоље и најсадржајније писао Луис Буњуел у својим мемоарима о другарима надреалистима, опривчавајући дотичне каламбуре као осмишљену побуну против малограђанштине, диктатуре и зауздавања слободе духовног бунта, констатовао је левичар Жан Пол Сартр.

Да ли у нашој медијској, следствено културној јавности, икога, па и тзв. обичног човека, занима толико прљавог веша? Мада је жеђ за истим неутажива. У временима жестоких ријалити програма свакако да узраста толеранција спрема уштогљености и малограђанске пристојности, али скандал, барем по маленкостима Буњуела, Ролана Барта, Арагона и Анре Малроа, може бити само осмишљени арогантни перформанс. Менталне изнутрице, кеш, куплераји, џипови, сатови – чисти су симболи простачких јавних медија. Атрактивност, говорила је Исидора Секулић, може бити и кад се плазиш сваком пролазнику успут, али она је варљива, јер је ништавна.

Скандал је концепт, скандал је цивилизацијска борилачка вештина, скандал је запис епохе. Скандал могу направити само они који су му достојни у жанру. А такви су такође од Ролана Барта преузели реченицу: "О новцу је непристојно разговарати, све док се не докаже да га није ни било".

Српско ново просташтво не конкурише ничем претходном, већ искључиво самом себи! Нажалост, за сада се чини као неискорењиво.